

Θέμα Δ

Αξιοποιώντας πληροφορίες και από τα δύο μη λογοτεχνικά κείμενα σε άρθρο σας στην ιστοσελίδα του σχολείου σας να αναφερθείς σε περιπτώσεις που η εργασία γίνεται «άχθος», βάρος στον εργαζόμενο. Στη συνέχεια να γράψεις αν θεωρείς τις μηχανές απειλή για το εργασιακό σου μέλλον. Οι απόψεις σου να καταγραφούν σε 400 περίπου λέξεις.

Μονάδες 30

«Εργάζομαι εντός...του μέλλοντός μου»

«Ν' αγαπήσεις το επάγγελμά σου, να το βλέπεις σαν χόμπι! Και τότε ποτέ δεν θα το βαρεθείς». Ήταν οι πρώτες σκέψεις που έκανα όταν έπρεπε να αποφασίσω με τί θ' ασχοληθώ επαγγελματικά στο μέλλον μου. Κάπως έτσι έχω φανταστεί τη δουλειά. Γιατί όμως βλέπω γύρω μου συχνά πρόσωπα σκυθρωπά και κουρασμένα λόγω της εργασίας τους; Τί είναι αυτό που τους βαραίνει; Τώρα ειδικά που έχουν και τη... συμπαράσταση των μηχανημάτων, μιας και διανύουμε την τέταρτη τεχνολογική περίφημη επανάσταση, δεν θα έπρεπε, λογικά, να έχουμε εξοικονομήσει ελεύθερο χρόνο αξιοποιώντας τον για την προσωπική μας ευχαρίστηση;

Ρώτησα γνωστούς για να μάθω, παρατήρησα τους γονείς μου, τους καθηγητές μου, τον κόσμο γύρω μου που εργάζεται ή...δεν εργάζεται. Κατάλαβα πως ένα απ' τα βασικότερα βάρη τους ήταν η λανθασμένη επιλογή που κλήθηκαν κάποτε να κάνουν για το επάγγελμα που θ' ακολουθήσουν. Αυτό σίγουρα είναι μια απόφαση ζωής! Κι αν τύχει και σου ξεφύγει απ' τα χέρια σου και να την πάρουν άλλοι αντί για σένα ή σου τύχει και ξεγελαστείς και δεν προσεγγίσεις ορθά τα δεδομένα, μάλλον μιλάμε για μία αγγαρεία στο μέλλον κι όχι εργασία.

Είναι και κάτι ακόμα όμως. Υψηλά ποσοστά ανεργίας ή ο φόβος για επερχόμενη ανεργία εξαναγκάζουν τους ανθρώπους να πουλήσουν φτηνά την εργασία τους ή να υποστούν πλήθος εκβιασμών ή και εξευτελισμών με αποτέλεσμα τη μεταμόρφωσή του εργαζομένου σε έμψυχο όργανο ή ανδράποδο. Μια άλλη παράμετρος του ίδιου ζητήματος είναι η ημιαπασχόληση, κάτι που προκαλεί μείωση εσόδων και ανασφάλεια για το μέλλον ή η ετεροαπασχόληση, γεγονός που σε εξαναγκάζει προκειμένου να απασχολείσαι κάπου έστω, να κάνεις κάτι που δεν αγαπάς ή δεν έχεις επιλέξει. Και φτάνουμε στην μεγάλη τεχνολογική επανάσταση! Η μηχανοποίηση της εργασίας συνεπάγεται μια σειρά θετικών αλλά και αρνητικών συνεπειών. Η αρνητικότερη όλων είναι η μονομέρεια που επιφέρει η εξειδίκευση σε αρκετές περιπτώσεις. Σε κάποιους

αρέσει. Σε κάποιους όμως δημιουργεί μια ρουτίνα που αλλοτριώνει τον άνθρωπο από το προϊόν που παράγει, τον τυποποιεί, τον κάνει να νιώθει πως είναι ένα «εμπόρευμα»...

Όλοι καταλαβαίνουμε πως η δαιμονοποίηση της τεχνολογίας σε όλους τους τομείς της ζωής μας δεν μπορεί παρά να επιφέρει σύγχυση και πανικό. Πρέπει να το δούμε πιο ψυχραιμα. Και στο θέμα της εργασίας, ψυχραιμότερα!

Ας φέρω ένα επίκαιρο παράδειγμα. Τηλεργασία – τηλεκπαίδευση. Το «τηλε» στην εργασία, το μακριά, κάποιες φορές είναι αναγκαίο κι εξασφαλίζεται μέσω της τεχνολογίας και των πολύπλοκων μηχανημάτων της. Μ' αυτά καθίσταται εφικτή ή εργασία από απόσταση για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, όπως τα ΑΜΕΑ, για φοιτητές που θέλουν συμπλήρωμα εισοδήματος, για γυναίκες που επέλεξαν να συνδυάσουν την ανατροφή των παιδιών με ένα εισόδημα, χωρίς ν' απομακρύνονται απ' το σπίτι, αλλά και για πολλές ακόμα ειδικότητες επαγγελματιών, που την αξιοποιούν αποτελεσματικά και παραγωγικά.

Και φτάνουμε στην εποχή των ρομπότ, της τεχνητής νοημοσύνης... Εδώ πρέπει να σταθούμε, γιατί εδώ μιλάμε για εργασία από μηχανή με εμφυτευμένο αλγόριθμο, η οποία γίνεται ή θα έπρεπε να γίνεται επικουρικά με αυτή του ανθρώπου. Γίνεται όμως έτσι; Στην Ιαπωνία τραπεζικά συστήματα έχουν εν πολλοίς καταργηθεί, οι συναλλαγές γίνονται ηλεκτρονικά. Λειτουργούν ήδη τα πρώτα σούπερ-μάρκετ, ανά τον κόσμο, χωρίς υπαλλήλους: σε καλημερίζει το ρομπότ, σε εξυπηρετεί, αλληλεπιδρά μαζί σου... Πόσοι άραγε σ' αυτές τις δυο έστω προαναφερθείσες περιπτώσεις έμειναν άνεργοι; Αλλά και πόσος, επιτέλους, ελεύθερος χρόνος εξοικονομήθηκε για τον καταναλωτή που θα σχημάτιζε ουρές για να εξυπηρετηθεί;

Επιπλέον νέα επαγγέλματα προστέθηκαν τα οποία στηρίζονται στην τεχνολογία, την πληροφορική, τον χειρισμό αλγορίθμων. Δεν ξέρω όμως πόσα χάθηκαν...κάποια παρέμειναν ως έχουν κι απλά εξελίχθηκαν, όπως για παράδειγμα αυτό του ταμιά ή του λογιστή. Με την εμφάνιση των μηχανών τότε έσπευσαν πολλοί να προδικάσουν το μέλλον αυτών των επαγγελμάτων. Σήμερα γνωρίζουμε πως η τεχνολογία τους προσέφερε ένα βοήθημα – χρυσάφι στις δουλειές τους.

Ίσως πρέπει να σκεφτεί κάποιος στην ηλικία μου πολλές παραμέτρους πια πριν επιλέξει το επάγγελμά του και σίγουρα σε καμία περίπτωση η τεχνολατρεία ή η τεχνοφοβία στο χώρο της εργασίας δεν πρέπει να κυριαρχήσουν. Το στοίχημα είναι να σταθούμε κάπου στη μέση. Μπορούμε; Η μεσότητα κι όχι τα δυο άκρα μπορούν ν' αποτελέσουν τη λύση στο πρόβλημα που ακούει στο όνομα «εργασία». Αλλιώς θα

παραμένει πρόβλημα. Ευθύνη του ίδιου του ατόμου είναι να εγκλιματιστεί στη νέα εποχή και να εκτιμήσει τα αγαθά των μηχανών στην ιατρική, την παιδεία, στο εμπόριο και αλλού. Ευθύνη των ελεγκτών της παγκόσμιας οικονομίας όμως παραμένει ο εξανθρωπισμός της εργασίας και η πρόταξη του ατόμου έναντι της μηχανής, συνδυάζοντας κέρδος και αξιοπρέπεια στην εργασία. Μακάρι να εργαστώ σ' ένα περιβάλλον που θα πληροί αυτές τις προδιαγραφές...